

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1976/2545

นายณรงค์ชัยเนาวรัตน์ตระกูลบริษัทอเมริกันอินเตอร์เนชั่นแนลแอสซิวเร้นส์จำกัด

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 865, ป.พ.พ. มาตรา 176

ย่อ / หลักกฎหมาย

ผู้เอาประกันชีวิตทำสัญญาประกันชีวิตกับจำเลย โดยทราบอยู่แล้วว่าตนเป็นโรคหัวใจและโรคความดันโลหิตสูง แต่ละเว้นเสียไม่เปิดเผยข้อความจริงดังกล่าว เพราะอาจทำให้จำเลยบอกปิดไม่รับทำสัญญาประกันชีวิตให้แก่ตน สัญญาประกันชีวิตจึงตกเป็นโมฆียะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 865 วรรคหนึ่งและเมื่อจำเลยใช้สิทธิบอกกล่าวโมฆียะกรรมไปยังโจทก์ในฐานะผู้รับผลประโยชน์แล้ว สัญญาประกันชีวิตจึงตกเป็นโมฆะตามป.พ.พ. มาตรา 176

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยชำระหนี้ตามสัญญาประกันชีวิตจำนวน ๓๑๐,๙๒๘ บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปีของต้นเงินจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยให้การว่า ผู้เอาประกันชีวิตปกปิดข้อความจริงเกี่ยวกับอาการป่วยของผู้เอาประกันชีวิต หากจำเลยทราบข้อเท็จจริงดังกล่าวก็จะบอกปิดไม่ทำสัญญาประกันชีวิตหรือเรียกเบี้ยประกันภัยเพิ่ม สัญญาประกันชีวิตจึงตกเป็นโมฆียะ จำเลยบอกกล่าวไปยังโจทก์แล้ว จึงไม่ต้องรับผิดชอบตามสัญญา ขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษาให้จำเลยชำระเงินจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมด้วยอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๓๘ จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ ดอกเบี้ยคิดถึงวันฟ้อง (วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๓๙) ไม่เกินจำนวน ๑๐,๙๒๘ บาท ให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ ๘,๐๐๐ บาท จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษากลับ ให้ยกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลให้เป็นพับ โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงรับฟังได้เป็นยุติโดยไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกาโต้แย้งว่า เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๓๘ นางอนงค์ ปาทาน ได้ทำสัญญาประกันชีวิตเป็นเงินจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ กับจำเลย ตามกรมธรรม์ประกันภัยเลขที่ ที-๐๗๓๘๗๗๓๗๐ เอกสารหมายเลข ล.๓ ต่อมาวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๓๘ นางอนงค์ถึงแก่กรรมด้วยโรคการหายใจและการหมุนเวียนโลหิตล้มเหลวตามสำเนากรมบัตรเอกสารหมายเลข จ.๑ ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์มีว่า กรมธรรม์ประกันภัยมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมาย จำเลยจึงต้องจ่ายเงินจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ตามสัญญาประกันชีวิตให้แก่โจทก์หรือไม่ เห็นว่า ตามใบคำขอประกันชีวิตเอกสารหมายเลข ล.๒ ข้อ ๕ ง. และ ข้อ ๗ นางอนงค์ให้ข้อเท็จจริงต่อนายแพทย์ธวัชชัย ลัมพฤทธิกรรม ผู้ตรวจสุขภาพเมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๓๘ ว่า นางอนงค์ไม่เคยเป็นหรือทราบว่าเป็นหรือเคยได้รับคำแนะนำและ/หรือการรักษาโรคอาการเจ็บหน้าอก ความดันโลหิตสูง พราย้ำ โรคเลือด เส้นเลือด หรือโรคหัวใจ และนางอนงค์ไม่เคยตรวจสุขภาพในช่วงเวลา ๕ ปีก่อนนั้น แต่พยานจำเลย ๒ ปาก คือ นายวิษุวัต อุมาริรมย์ ผู้จัดการฝ่ายสินไหมประกันชีวิต และนายทวีศักดิ์ อุตตะมะธนาการ ผู้จัดการฝ่ายพิจารณารับประกัน เบิกความในทำนองเดียวกันว่า เมื่อนางอนงค์ถึงแก่กรรมและโจทก์เรียกร้องค่าสินไหมทดแทนตามกฎหมายดังกล่าวจากจำเลย จำเลยก็ได้ทำการตรวจสอบข้อเท็จจริงและ

ได้ความว่า นางอนงค์เคยมีประวัติรักษาสุขภาพที่โรงพยาบาลเอกชนตามสำเนาบัตรตรวจโรค เอกสารหมายเลข ๔ พยานจำเลยอีกปากหนึ่งคือ นายแพทย์สมศักดิ์ พรเทพเกษมสันต์ เบิกความตอบคำซักถามและคำถามเดิมว่า นางอนงค์เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลเอกชน ๓ ครั้ง คือวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๓๔ วัดความดันโลหิตได้ ๑๙๐/๑๑๐ วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๓๕ วัดความดันโลหิตได้ ๑๗๐/๑๐๐ และวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๓๘ วัดความดันโลหิตได้ ๑๗๐/๑๒๐ โดยนายแพทย์สมศักดิ์เบิกความตอบคำถามค้านทนายความโจทก์ว่า ในการไปรักษาตัวครั้งสุดท้าย นางอนงค์มีอาการแน่นหน้าอก ๓ ชั่วโมง ก่อนไปโรงพยาบาล กินไม่ได้ นอนราบไม่ได้ เป็นอาการของโรคหัวใจ และนางอนงค์ถึงแก่กรรมจากเหตุการณ์หายใจและการไหลเวียนโลหิตล้มเหลว ศาลฎีกาพิเคราะห์คำเบิกความของนายแพทย์สมศักดิ์แล้วเห็นว่า นายแพทย์สมศักดิ์เบิกความตามข้อความที่ปรากฏในบัตรตรวจโรคเอกสารหมายเลข ๔ และให้ความเห็นตามหลักวิชาการแพทย์ อีกทั้งอยู่ในประเด็นแห่งคดีและไม่มีเหตุใดที่ชวนให้ระวางสงสัยว่านายแพทย์สมศักดิ์เบิกความคลาดเคลื่อนต่อความจริงเพื่อช่วยเหลือนางอนงค์ นอกจากนั้นศาลฎีกาพิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานะบุคคลของผู้ป่วยตามที่บันทึกไว้ในเอกสารดังกล่าวเปรียบเทียบกับที่ปรากฏในสำเนามรณบัตรของนางอนงค์ตามเอกสารหมายเลข ๑ ก็ปรากฏว่า ชื่อ อายุและภูมิลำเนาตรงกันจึงรับฟังได้ว่านางอนงค์ ปาทาน ตามบัตรตรวจโรคเอกสารหมายเลข ๔ คือบุคคลเดียวกันกับนางอนงค์ ปาทาน ผู้ทำประกันชีวิตไว้กับจำเลยและถึงแก่กรรมในคดีนี้ และน่าเชื่อว่าขณะนางอนงค์ทำสัญญาประกันชีวิตกับจำเลย นางอนงค์ต้องทราบอยู่แล้วว่าตนเป็นโรคหัวใจและโรคความดันโลหิตสูง แต่ละวันเสียไม่เปิดเผยข้อความจริงดังกล่าวเพราะอาจทำให้จำเลยบอกปิดไม่รับทำสัญญาประกันชีวิตให้แก่ตน สัญญาประกันชีวิตตามกรรมธรรม์ประกันภัยเอกสารหมายเลข ๓ จึงตกเป็นโมฆียะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘๖๕ วรรคหนึ่ง ส่วนที่โจทก์บรรยายมาในฎีกาอ้างว่า ตามใบคำขอประกันชีวิตเอกสารหมายเลข ๒ ข้อ ๑๔ ได้ผลการตรวจวัดความดันโลหิตของนางอนงค์รวม ๓ ครั้ง คือ ๑๖๐/๑๐๐, ๑๖๐/๑๐๐, และ ๑๖๐/๑๐๕ ซึ่งถือว่าสูงกว่าปกติ จำเลยก็ได้ปฏิเสธไม่รับทำสัญญาประกันชีวิต เพียงแต่เรียกเก็บเบี้ยประกันภัยสูงขึ้นเท่านั้น สัญญาประกันชีวิตจึงสมบูรณ์ จำเลยไม่มีสิทธิบอกล้งนั้น ก็เห็นว่า ขณะนั้นจำเลยยังไม่ทราบอาการป่วยที่แท้จริงของนางอนงค์เพราะนางอนงค์ไม่เปิดเผยให้ทราบ โจทก์จึงจะนำมาอ้างเป็นเหตุว่าสัญญาประกันชีวิตสมบูรณ์แล้วในภายหลังหาได้ไม่ ฉะนั้น เมื่อจำเลยใช้สิทธิบอกล้งโมฆียะกรรมไปยังโจทก์ในฐานะผู้รับประโยชน์ตามหนังสือฉบับลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๓๘ เอกสารหมายเลข ๕ สัญญาประกันชีวิตตกเป็นโมฆะ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๗๖ จำเลยไม่ต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายกฟ้องชอบแล้ว ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

สมชาย จุลนิติ · ไพศาล เจริญวุฒิ · ชวลิต ตูลยสิงห์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/1976/2545>